

μπάντα. Τὸ παιδί εἶχε ἔξοδα πολλά, παπούτσια, ρούχα, βιβλία, καὶ κάπου-κάπου καὶ κανένα ζαχαχαρωτό. Ἐπὶ κάθε Κυριακὴ ὕστερ' ἀπ' τὴν ἀπόλυση τῆς Ἐκκλησιᾶς μπορούσε νὰ μὴ τοῦ δώσῃ μιὰ δεκάρα γιὰ νὰ πάρῃ ἀπ' τὸ στραγαλατζή τὸ ζαχαρένιο κοκκοράκι ποὺ καμάρωνε θαλμένο στὸ λεπτότατο καλάμι! ἤθελεν δλα τὰ καλά του ὁ μικρὸς κι ἡ Ἀγαθὴ δὲν τοῦ χαλνοῦσε χατήρι. Καμμιά φορὰ, ὁ γείτονάς της ὁ Παπαφώτης τὴ μάλωνε γιὰ τὴν ἀδυναμία της αὐτῇ! δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν κακομαθαίῃ ἔτσι! θάταν καλύτερο ἂν ἔβαζε κάτι στὴν μπάντα—δὲν ξέρει ποτὲ κανεὶς πῶς ἔρχονται τὰ πράματα· γηρατεῖα, ἀναποδιές, καμμιά ἀρρώστεια, καὶ νά, ἡ στενοχώρια πλάκωσε. Μὰ ἡ Ἀγαθὴ δὲν τᾶκουγε αὐτά. Τὸ παιδί—καθὼς ἔλεγε τὸν ἀνηψιὸ της— θὰ πάσκιζε γι' αὐτὴν σὰ θᾶρχονταν οἱ κακοὶ καιροὶ π' ὁ θεὸς νὰ τοὺς βαστάῃ μακριά.

Ἔτσι τὰ πράματα τράδαγαν τὸ δρόμο τους χωρὶς οἱ κακοὶ καιροὶ ποὺ προφίτεψε ὁ Παπαφώτης νάχουν ἀκόμα ἔρθῃ. Κ' ὕστερα μιὰ κι' ἀφοῦ ἤξερε νὰ δίνει τέτοιες συμβουλές γιὰτὶ δὲν κοίταζε κατὰ τὰ δικά του γερατεῖα; Ναί μὲν ἡ ἐνορία του εἶταν μικρὴ καὶ ἡ φαρμακία του μεγάλη, μὰ τελοσπάντων κάτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Νὰ κοιτάξῃ νὰ πάῃ παπᾶς στὸν Ἀνδρέα, τὴν ἑμορφὴ ἐκκλησίαν ποὺ θᾶγε τοῦ κόσμου τὸν παρᾶ, τίς λειτουργίες, τὸ λάδι! τῆθελε κ' ἔμενε σὲ κεῖνο τὸ ρημοκλήσι; Πόσες φορὲς δὲν τοῦ τόπε ἡ Ἀγαθὴ, μὰ ὁ παπᾶς κούνοῦσε τὸ κεφάλι. Καλύτερα νὰ πέθαινε στὴν ψάθα παρὰ νὰ παράταγε τὴ Χάρη Της. Ἐκεῖ πρωτοπήκε παπαδόπουλο, βαστώντας τὴ λαμπάδα στὸν παπᾶ σὰ βγαλτὸς στὴν Ὁραία Πόλη διάβαζε τὸ εὐαγγέλιο. Σαυτὴν πρωτόγινε ἀναγνώστης διαδίδοντας μὲ δυνατὴ φωνὴ κάθε Κυριακὴ τὸν Ἀπόστολο καὶ τὸν ἐξάψαλμο στὸν Ἑσπερινό, σαυτὴν πρωτολειτούργησε γιὰ παπᾶς. Πῶς λοιπὸν νὰ τὴν ἀφήσῃ; ὅλη τοῦ ἡ ζωὴ εἶτανε κεῖ μέσα καὶ τοῦ φαίνονταν πῶς λειτουργώντας σάλλη ἐκκλησίᾳ τὴ στιγμὴ ποὺ θεοφοδοῦμενα θὰ χαιρέταγε τὴ μητέρα τοῦ θεοῦ μὲ τὸ «Χαίρε κεχαριτωμένη», ἡ Θεοτόκος μυρίζοντας τὸ κρῖνο θὰ τοῦλεγε μὲ μιὰ της ματιά:

— Δὲ μὲ πονᾶς, ἀφησες τὸ φτωχὸ μου ἐκκλησάκι γιὰ τὰ λεπτά!—καὶ στὴ σκέψῃ αὐτὴ ὁ Παπαφώτης ἀνατρίχιαζε ὅλος κι' ἀνατρίχιαζοντας ἀπαντοῦσε στίς συμβουλές τῆς Ἀγαθῆς «οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μαρωνᾶ». Ἔτσι ἔμενε πάντα πιστὸς δουλὸς στὴ Χάρη Της καὶ φτωχός, πολὺ φτωχός.

Πῶς τὸν λυπόταν ἡ Ἀγαθὴ! Ἀπὸ τὸ παραθυράκι της ἔβλεπε κάθε μέρα, μὲ τί οἰκονομία μοίραζε τὸ κρίθινο φῶμι καὶ μὲ τί λήμμα ἐτρωγαν τὰ παιδιὰ. Δόξα τῷ Θεῷ τὸ παιδί της εἶταν χορτάτο, γι' αὐτὸ μάλωνε ἔτσι γλήγορα καὶ γίνονταν χεροδύναμο ποὺ νὰ μὴν τοῦ παραβγαίῃ ἄλλο. Ὅλα τὰ συνομήλικά του τᾶκανε καλά σὰν ἤθελεν νὰ παλέψουν μαζὶ του, τόσο ποὺ κατήντησε πιά ὁ νταῆς τοῦ χωριοῦ. Τὰ γράμματα, καθὼς ἔλεγε, τᾶχε δλα ξεσκλίσει καὶ γύρευε σὰ μὲγάλωσε μιὰ τέχνη. Μὰ καμμιά δὲν τοῦ φαίνονταν

γιὰ αὐτὸν καλὴ. Ἔτσι γύριζε ἀπὸ σοκάκι σὲ σοκάκι καὶ ἀπὸ καπηλιὸ σὲ καπηλιὸ ὡς ποὺ μιὰ μέρα εἶπε τῆς θειᾶς του πῶς θὰ πάῃ στὴν Ἀμερικὴ. Τότε τρεμούλιασε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ ψυχὴ τῆς Ἀγαθῆς. Τί ἀνάστανε λοιπὸν τόσο καιρὸ; ποῖον θὰ καμάρωνε τώρα; τὸ παιδί της θᾶφρευε μακριὰ καὶ θάπομενε ἔρμη δουλεύοντας μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Κι' ὡς πότε θὰ τόκανε κι' αὐτό; δὲν εἶταν πιά σὰν καὶ πρῶτα ἡ καλύτερη δουλεύτρα ποὺ τὴν ἤθελε καθέναν τὰ μάτια εἶχαν ἀρχίσει νὰ θαλῶνουν, τὰ χέρια τᾶκούραστα νὰ κρέμονται κάπου καὶ ποῦ ἀποκαμωμένα καὶ τὰ πόδια τὰ γλήγορα ποὺ δὲ στέκονταν στιγμὴ ἀρχισαν καὶ κεῖνα νὰ σέρνονται.

Τότε τρεμούλιασε ξανά ἡ ψυχὴ τῆς Ἀγαθῆς. Γιατί νὰ μὴν καθήσῃ τὸ παιδί στὸν τόπο τοῦ νάχῃ κι' αὐτὴ ἐν' ἀποκούμπι στὰ γηρατεῖά της; Μὰ τοῦ κάκου κείνος δὲν ἄκουε τίποτε, ἤθελε νὰ φύγῃ, νὰ πάῃ στὴν Ἀμερικὴ κ' ἡ Ἀγαθὴ ἀρχισε πιά νὰ τὸν ἐτοιμάζῃ κλαίοντας κρυφά, κρυφά γιὰτὶ ἂν τόκανε στὰ φανερά, τᾶνηψιδάκι θὰ τὴν ἔλεγε γρουσουζιά. Μὰ ἤθελε πολλές ἐτοιμασίες· τίποτε δὲν ἔπρεπε νὰ τοῦ λείψῃ μιὰ καὶ θὰ πήγαινε τόσο μακριὰ. Ἔτσι ζήτησε ἀπὸ μπουστά κάμποσα μεροδούλια, καὶ τὸ πρῶμα οἰκονομήθηκε· στὸ τέλος μάλιστα κλείνοντας καλά-καλὰ τὸ μπαουλάκι—λείψανο τῆς προίκας της— τοῦβαλε μέσα κίνα δυὸ τσινέλλες, σύκα μὲ λίγη, ξερὴ σταφίδα γιὰ νὰ τρώῃ στὸ ταξίδι νὰ θυμάται τὸ χωριό. Ὁ Παπαφώτης τὴ βοήθαε, κουνώντας τὸ κεφάλι, σέλην αὐτὴ τὴν ἐτοιμασίαν καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ τὸν ξεπροδεδῆσαν, θάταν στὰ ἔδρα τοῦ Σπετιέδρη, τῆς ὑποσκέθηκε νὰ διαδάσῃ μιὰ παράκληση στὴ Χάρη της; γιὰ νὰ τὸν φυλάξῃ στὸ ταξίδι. Τότε ἡ Ἀγαθὴ ἔψαξε στὴν τσέπη της· εἶχε ἀκόμα ἴσχυε τρεῖς δεκάρες μέσα· μαυτὲς ἀγόρασε λάδι γιὰ τὰ καντήλια τοῦ ἐρημοκλήσιου καὶ πήγε νὰ τανάψῃ τὴν ὥρα ποὺ ὁ Παπαφώτης μπρὸς στὸ φαλτήρι διάβαζε κίσλας μ' ἀδυνατὴ φωνὴ τὴν παράκληση. Γονατιστὴ καὶ μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο χάμω τὴν ἄκουε ἡ φτωχὴ μὴ ἔχοντας ἀπὸ τὸν πόνο λέξη δική της νὰ πῇ. Κάπου καὶ ποῦ ἔκανε τὸ σταυρὸ της ἀνασηκώνοντας μὲ μιὰ βαθεῖαν ἀνάσσα ὡς τὴ μέση τὸ κορμί γιὰ νὰ κοιτάξῃ κατὰ πάνω.

Τὰ καντηλάκια ἔκαιαν ἴσουχα κ' ἡ λάμψη τους, φτάνοντας ὡς τὸ εἰκονοστάσι, φωτίζε τὸν καλὸ βοσκό ποὺ μὲ τὴ γλυκεῖαν ματιὰ του, μάζεψε γύρω του τὰ χαμένα ἀρνιά. Ἐξω εἶχε κίσλας σκοτεινιάσει μὰ ὁ παπᾶς ἤξερε ἀπ' ἔξω ὅλα τὰ τροπάρια καὶ δὲν εἶχε ἀνάγκην ἀπὸ περισσότερα φῶς· ἔσο γιὰ τὰ δάκρυα τῆς Ἀγαθῆς π' ἀργοκυλοῦσαν τᾶβλεπε. Αὐτὴ ποὺ δέχτηκε τὸ «πλήρωμα τοῦ πνιγτός» ἄκουε τοὺς λυγμούς της π' ἀνατάραξαν τὴν ἐκκλησίαν. Κι' ἀνταρισταμένος γύριζε ὁ παπᾶς καὶ τὴν ἔβλεπε μπερδεύοντας κίνα δυὸ φορὲς τὰ λόγια του, λέγοντας ποῦ καὶ ποῦ τὰ ἴδια. Ἡ γλώσσα του γύρευε τώρα κάτι ἄλλο νὰ πῇ, γύρευε νὰ σωπάσῃ δίνοντας στὴν φυγὴ τὸ λόγο.

Τότε χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ, χωρὶς λυγμὸ κανένα κά-

ποια σταγόνα πόνου κύλησε απ' το μάτι του, ή φωνή του εσθύστη κι' άκουμπισμένος καθώς εΐταν στο στασίδι, άφησε το κεφάλι και τὰ χέρια του νὰ κρέμονται.

Κείνο τὸ βράδυ, στὸ φύσημα τ' αέρα, τὰ δέντρα έρριξαν σωρὸ τὰ κιτρινιασμένα τους φύλλα, κάποιος άργοπορημένος διαβάτης περνώντας τὰ πατούσε κ' έσερνε καμαρωτὴ ή μάταια πυγαλαμπίδα τή λάμψη της άπάνωθε τους. Τήν πυγολαμπίδα τήν άπάντησαν στὸ δρόμο ή 'Αγαθὴ κι' ὁ παπᾶς σάν τελιώνοντας τή βουβὴ παράκλησή τους γύριζαν άμίλητοι σὸ φτωχικό τους. Μα δὲ στάθηκαν νὰ τή δουν. Τὰ μάτια τους εΐντουσαν άκόμη θολὰ κ' ή ψυχὴ τους σκεπασμένη μ' ὅλα τὰ κίτρινα φύλλα τοῦ φθινόπωρου. Φτάνοντας σπίτι τους καληνυχτίστηκαν σιγανὰ και σπρώχνοντας καθένας α-δύνατα τή σαρκωμένη του πόρτα μπήκαν μέσα.

Έξω ή πυγαλαμπίδα έσερνε άκόμη καμαρωτὰ τή λάμψη της.

Τὰ πεσμένα φύλλα πῶς τὰ ζήλευε ή 'Αγαθὴ οὐτὴ κείνο τὸ βράδυ κάθονταν κατασκότεινα σὸ φτωχικό της γιατί οἱ τρεῖς μεινεμένες δεκάρες είχαν λάδι άγοραστει, τὸ ξυγκοκέρι εΐταν σωμένο, και τὸ καντήλι τῆς Παναγίας σὸ ραφάκι σβυστό. "Ω! αὐτὸ γίνονταν γιὰ πρώτη φορά! μὰ και πότε ἄλλοτε ἔλειψε τὸ παιδί; "Ας πηγαιναι τουλάχιστον ὅλα χαλάλι, ἄς λάβαινε ἕνα γράμμα του πῶς ἔφτασε μὲ τὸ καλὸ κει σὰ ξένα κι' αὐτό. "Ε! γι' αὐτὴν εΐταν ή Μεγαλόχαρη. Πόσες φορές δὲν ἔκανε αὐτὲς τίς κουδέντες μὲ τὸν Παπαφῶτη ποῦταν τόσο γλυκομιλητος ξέροντας μ' ἕνα του λόγου νὰ στυλῶσι κάθε γυρμένη ψυχὴ. "Ετσι ξηγιέται πῶς κι' αὐτὸς βαστούσε ἔτσι ὀρθοσύλῳτῃ τῇ δικῇ του. Και τὴν ὥρα ποῦ ή 'Αγαθὴ ἔπεφτε σὰ ὀλοσκότεινα νὰ κοιμηθῇ μὲ τὴ σκέψη πάντα στὸν ξε-νιτεμένο, ἐκεῖνος ἔλεγε τὸ τελευταῖο «'Αμήν» σὸ 'Απόδειπνο ποῦ διάβασε νησιτικός. "Υστερα άκου-πώντας γιὰ μιὰ στιγμὴ κουρασμένο τὸ κεφάλι σὸ χέρι άκουσε πῶς. ἔξω ἔπεφταν σωρὸ, σωρὸ τὰ φύλλα τοῦ φθινοπώρου. Νὰ μπορούσε νὰ κρεμάσῃ κι' αὐτὰ σὸ κλωνί τους! μὰ ποῦ πὶὸ αδύνατα απ' τίς ανθρώπινες ψυχὲς ἀνατρίχιαζαν σὸ πρῶτο πέρασμα τοῦ σύννεφου, πέφταν σὸ άγγισμα κάθε πνοῆς. Κι' ὁ Παπαφῶτης ἔκανε μὲ πόνο τὸ σταυρὸ του γιὰ δαῦτα.

"Α! εἶχε πονέσει σήμερα πολὺ. "Η ἐγκατάλειψη τῆς φτωχιάς, ή παράκληση στήν Παναγιά, τὰ φύλλα ποῦπεφταν και ποῖός ξέρει τί θὰ ξημέρωνε αὔριο! και τὴν ἄλλη μέρα ἀνοίγοντας τὴν πόρτα του μαζὴ μὲ τὰ σύννεφα και τὰ πεσμένα φύλλα, εἶδε τὴν 'Αγαθὴ νὰ πλένῃ στήν αὐλὴ της ἕνα μικρὸ τσουκαλάκι γιὰ νὰ βράσῃ κει μέσα δυὸ τρία χορταράκια. Σάν άκουσε κείνη τὸ βήξιμο τοῦ παπᾶ, σήκωσε τὸ κεφάλι απ' τὴ δουλειά της, μὰ πρὶν άκόμη τὸν καλημερήσῃ, καθώς ὁ ἕνας κοίταζε κατάματα τὸν ἄλλον, ή χτεσινὴ βουβὴ παρακλήση πέρασε ὅλη ἀπὸ μπρὸς τους. Τότε σὰ νὰ μὴν ἤθελαν νὰ ταραξοῦν κάτι ἅγιο ποῦχαν μέσα τους φυλαμένο, χαιρετίστηκαν ὅτι μπορούσαν πὶὸ σιγανὰ

κι' ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα ὁ ἕνας πόνεσε τὸν ἄλλον πὶὸ πολὺ. "Ετσι ἔγιναν ἄληθινοὶ σύντροφοι, και σύντροφο και συντρόφισσα τὴν ἔλεγε ὁ παπᾶς σάν κ' οἱ δυὸ γυρισμένοι απ' τίς δουλειές τους κάθονταν ἐκεῖνος στήν καρέκλα ποῦ τρίκλιζε, αὐτὴ σὲ μιὰ κάσσα τοῦ πετρελαίου. Κι' ἄρχιζε πὰ ή κουδέντα, ὁ ἕνας ἐπαρηγόρει τὸν ἄλλον.

Τὸ παιδί, ὕστερα ἀπὸ κᾶνα δυὸ γράμματα δὲν ξανάγραφε πιά ρῳτάε, ξαναρώταε ή 'Αγαθὴ τὸν ταχυδρόμο, μὰ τίποτε! περίμενε, περίμενε ἀδιάκοπα, τοῦ κάκου! σιγὰ, σιγὰ ἔχασε κάθε ἐλπίδα και δὲν πρόσ-μενε τίποτε πιά. Μονάχα τὴν ὥρα ποῦ τῆς ἔρχονταν στὸ νοῦ, ὅλη της ή δοσμένη ἀγάπη και ἔννοια, ἔτρεχε φοβισμένη στὸν παπᾶ. "Εκεῖνος τὴν περίμενε καθισμέ-νος κοντὰ σὸ μαγκάλι, μὰ τὸ κρῦο εΐταν δυνατό, τὰ κάρβουνα λίγα κι' ὁ γέρος κρύωνε.

Τρέμοντας ἔκανε νὰ ρίξῃ ἀπάνω του τὸν μποξᾶ μὰ κι' αὐτὸς εἶχε πολὺ δουλέψει κ' εΐταν κουρασμένος πιά. "Ετσι δὲ βοήθαε πολὺ τὸν Παπαφῶτη ποῦ τυλίγον-ταν και ξανατυλίγονταν σὲ δαῦτον γελώντας μὲ τίς τρώπες του. Μὰ τῆς 'Αγαθῆς ραγίζονταν ή καρδιά! ἂν πηγαινε στὸν "Ατ-Νικόλα, δὲ θὰ τὰ τραβοῦσε! πῶς ἤθελε νὰ μπορούσε αὐτὴ τουλάχιστο νὰ τοῦ πάρῃ ἕναν καινούριο. Μὰ ποῦ λεπτά! "Αν εΐταν δυνατό, πεν-τάρα τὴν πεντάρα θὰ τὰ μάζωνε γιὰ νὰ τὸν αγοράσῃ σὸ καλοκαιρινὸ πανηγύρι! δὲν πειράζει! ἄς τὸν ἔδαζε και τοῦ χρόνου. Και κάθε φορά ποῦ τὸν ἔδλεπε νὰ γυρίξῃ σπίτι του μὲ τὸ ξεροδόρι τυλιγμένος σὸ κου-ρέλι αὐτό, ή ἔιτα σκέψῃ τῆς βασάνιζε τὸ νοῦ! μὰ πεν-τάρα δὲν εἶχε άκόμη καμμιά βάλει στή μπάντα. Κι' ὅμως κάτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἄργὰ ή γλήγορα, ὁ μποξᾶς ν' αγοράστῇ, γιατί ἔξω ἀπὸ τ' ἄλλα οἱ συχω-ρῖνοι! ἄρχισαν νὰ τὸν πειράζουν κιόλας. Κ' ἐνῶ ὁ παπᾶς χαμογελοῦσε λυπημένα, ή 'Αγαθὴ ἔχυνε άκόμα κάπιο μεινεμένο της δάκρυ.

Δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο νὰ σκεπτῇ ἀπὸ τὴν ἀγορά τοῦ μποξᾶ. Αὐτοῦ τουλάχιστο δὲ θὰ πηγαινε τοῦ κάκου! ὁ σύντροφός της ὁ Παπαφῶτης ποῦξερε νὰ κἀνῃ κάθε του λόγο βάλαμο δὲ θὰ κρύωνε πὰ τὸ χειμῶνα. Και τότε καθισμένοι κοντὰ σὸ μαγκάλι θὰ τᾶλεξαν πὶὸ ἥσυχοι. Τότε θὰ τὸν ἔδαζε νὰ τῆς ἐξηγήσῃ γιατί ὁ Πέτρος ἔξω απ' τὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιερέως ἀρνίθηκε τρεῖς φορές τὸ Χριστό.

"Α! "Εκείνη ή ἡμέρα θᾶταν πάλι μιὰ ἀπαλόχρωμη ἄχτινα στὴ ζωὴ της. Και τὴν δνείρευόνταν, και σάν ὄνειρο ποῦ τὴν εἶχε κάνει, ή ἡμέρα ἄργειε νὰ σιμῶσῃ! μονάχα ή ζωὴ της ποῦ περίμενε ὀλοένα τὴν ἀπαλό-χρωμη ἄχτινα σίμωνε σιγὰ σιγὰ σὸ ξέδγαλμα τοῦ χειμῶνα της.

"Ενα γελοῦμένο πρῶτὸ ὁ Παπαφῶτης ἀνοίγοντας τὴν πόρτα του, δὲν εἶδε τὴν 'Αγαθὴ νὰ βράζῃ σάν πάντα τὰ λάχανα της σὸ τσουκαλάκι! τῆς φώναξε ξαφνια-σμένος μὰ ἀπόκριση, καμμιά. Τότε σπρώχνοντας τὴν πέρασε μὲν πόρτα τοῦ φτωχικοῦ της μπήκε στὴ μιὰ απ' τίς ρεποθέμελες καμαρούλες. "Η 'Αγαθὴ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : στὸ «ΑΚΑΔΗΜΑ ΓΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ»

Ὁδὸς Ἀκαδημίας 40

Συντηρητὴ χειροτάκτη : Δρ. 20.

Βρίσκεται σὲ ὅλα τὰ κιόσκια καὶ πωλιέται 40 λεπτά τὸ φύλλο.

Ἀπὸ σήμερον ὁ «Νουμάς» θὰ βγαίνει με 16 δεκάξη σελίδες καὶ θὰ πωλιέται λεπτά ΣΑΡΑΝΤΑ τὸ κάθε φύλλο στὸ Ἀκαδημαϊκὸ βιβλιοπωλεῖο (ὁδὸς Ἀκαδημίας 40) καὶ σ' ὅλα τὰ κιόσκια.

εἶταν ξαπλωμένη στὸ στρώμα καὶ μὴ ἀπαλόχρωμη γλυκύτατη ἀχτίνα γλυστρῶντας ἀπ' τὴ μισανοιγμένη πόρτα ἔπεφτε στὸ πρόσωπό της. Μὰ τί νὰ τὴν κἀνῃ; Δὲν τὴν ἐνοιῶθε πιά.

Τὸν ἄλλο χειμῶνα στὸ πρῶτο κρῦς ὁ Παπαφώτης πηγαίνοντας πρωί-πρωί στὴν ἐκκλησιὰ τυλίχτηκε σ' ἓνα κινούργιο μποξῆ. Ὅσοι τὸν ἔδλεπαν στὸ δρόμο κάτι ψιθύριζαν μεταξύ τους, καὶ καίνας ἀντὶ νὰ τὸν καμαρώνῃ σὰν κινούργιος ποῦταν, τοῦρριχνε κάπου κάπου μιὰ ματιὰ πονεμένη χαϊδεύοντάς τον ἀπλά. Εἶταν τὸ δῶρο τῆς γειτόνισσας ποὺ πρὶν πεθάνῃ εἶχε γράψει μὲ τὸ χέρι τοῦ συμβολαιογράφου. — «Τὸ σεντοῦκι μου, τὸ καντηλιέρι μου, τὸ στρώμα μου καὶ ὅ,τι ἄλλο βρεθῇ στὸ φτωχικό μου, νὰ πωληθῇ γιὰ ν' ἀγοράσῃ ὁ Παπαφώτης ἓνα κινούργιο μποξῆ.»

ΜΗΤΕΡ ΠΕΡΡΩΤΗ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

—Καὶ γιὰ τὴν πολιτικὴν κατάστασις λίγα λόγια σὲ τούτη δὴ τὴ στήλη, γιατί περισσότερα δὲν τῆς ἀξίζουν: «Βρουκιλῦκισσε λοιπὸν, ποὺ λέτ' ἀδέρφια, ἡ μακάρια ἐποχὴ τοῦ ἀείμνηστον Δεληγιάνη, γαρνιρισμένη καὶ μὲ λίγη τρομοκρατία. Σανίδα καὶ κουμποῦρα. Ἡ Ἑλλάδα ἐσωτερικῶς γύρισε πενήντα χρόνια πίσω. Ἐξωτερικῶς—0000, καὶ ἔχει ὁ Θεός!

—Συσταίνουμε τὴν «Ἀλήθεια» τοῦ κ. Α. Τσουκαλά. Ἀλήθεια ὄνομα καὶ πράμα. Ἡ προμήθεια τοῦ σίτου, τὸ ζήτημα τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα, ξετάζονται μὲ παληκαριά καὶ μὲ εἰλικρίνεια. Κρίμα μοναχὰ ποὺ ἡ «Ἀλήθεια» δὲν ἀκολουθεῖ καὶ τὴ γλωσσικὴ ἀλήθεια, γιὰ νὰ τὴν καταλαβαίνει καὶ ὁ κόσμος.

—Τὸ Μαργαρίτι τοῦ κ. Ἰουλίας Περόκη, θὰ τυπωθῇ στὸ ἐρχόμενο φύλλο.

ΞΕΝΟΠΟΥΛΙΚΟΣ ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Πρὸς τὸν κ. Δ. Π. Ταγκόπουλο, ἐκδότη τοῦ «Νουμά».

«Δυνάμει τοῦ περὶ τύπου Νόμου» καὶ δίχως ψευτοτάκτι (τὸ «τάκτι» παρακαλῶ νὰ κρατηθῇ γιὰ τὸν ἐντιμο κ. Γ.ρ. Ξενοπούλου καὶ τοὺς ὁμοίους του), ἀπαιτῶ νὰ δηλωθῇ:

α') Πῶς εἶναι ψέμα πῶς ἔγραψα ποτὲ κριτικὴ στὸ «Νουμά» γιὰ ἔργο τοῦ κ. Ξ.(1)

β') Γράφει ψέμα ὁ κ. Ξ. γράφοντας: πῶς «δὲν ἀσχολήθηκε καθόλου μὲ τὴ σοφολογιότητά μου».(2)

γ') Ψέμα ἐπίσης πῶς ἐγὼ «τὸν ἀναγνώρισα γιὰ κορυφὴ στὴν τέχνη του», καὶ τὸν προκάλεω νὰ τὸ δείξῃ φανερά ποῦ τὸ ἔχω γραμμένο. Ἐξὸν ἂν πῆρε σὰ σοβαρὰ ἓνα κοπιμένο ἰδιωτικὸ γραμμένο κοροϊδευτικά στὴν ἀρχαία, ἢ τὸ αὐτολιβάνισμα ποὺ τρίβοντάς του στὴ μούρη τὸ ξανάγραψα κάποτε ποὺ βγήκε, κακόπιστα πάντα, νὰ χρίξῃ μαλλιαροὺς καὶ μὴ μαλλιαροὺς ἀνάλογα μὲ τὸ συφεροντάκι του(3).

δ') Ὡ κακοπιστία! Ξενοπούλος (4) τὸνομά σου! Βορῖει κίολα κακόπιστους τοὺς ἄλλους ὁ ἐντιμότατος, ἐνῷ ἔχει δηλώσει μὲ τὴν ὑπογραφή του πῶς ὄχι «ἄφθορο» παρὰ ἔργο δημιουργικὸ (5) θὰ τύπωνε στὴ γλώσσα τοῦ Μιστριώτη, φτάνει νὰ τὸν πλερώνανε. Καὶ δὲν μπορεῖ νὰ πῇ πῶς τὰ βιβλία τὰ μεταφρασμένα στὴ βιβλιοθήκη τοῦ Μαρασλῆ, ἂν εἶτανε μεταφρασμένα ὅπως πρέπει, δὲ θάκανε γιὰ τὴ φιλολογικὴ μας τὴ γλώσσα χίλιες φορές δημιουργικώτερα παρὰ τὰ «φτωχὰ» (8) καὶ σὰν κακομεταφρασμένα μυθιστορή-

1) «Βρίστηκαν ὅς τώρα στὸ «Νουμά» ὅλα μου τὰ ἔργα, καὶ τὰ φιλολογικὰ καὶ τὰ θεατρικὰ, κι' ἀπὸ... κι' ἀπὸ... κι' ἀπὸ τὸν Ποριώτη». — Γ.ρ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ, «Νουμάς», ἀρ. 585, σελ. 37.

2) Βλέπε παραπάνω, καὶ ἀριθ. 586 τοῦ «Νουμά», ὁλόκληρη σελ. 53.

3) «Ἡ πρώτη σελὶς περιοδικῶ, τὴν ὁποίαν ἐτίμησαν ὡς τώρα ἀριστεῖς τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων». — Γ.ρ. Ξ., «Ἀθῆναι», 18 Φεβρ. 1910.

4) «Ἐνὸς τῶν ἀριστείων τούτων ἔσοχον ἀληθῶς διήγημα ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν πρώτην ἐκείνην σελίδα». — Γράμμα μὲ τίτλο (βαλμένο ἀπὸ τὸν κ. Πάπ): «Γλωσσικαὶ Ἀναγοῦλαι», στὴν «Ἀθῆναι», 20 Φεβρ. 1910, δπου ὁ Ποριώτης βεβαιώνει πῶς στὴ μεταφραστικὴ του δουλειὰ πῆρε μαθήματα μαλλιαροσύνης καὶ ἀπὸ τὸν «ἀριστεῖα διηγηματογράφον», ὅπως ὀνομάζει τὸν ἑαυτὸ τοῦ ὁ κ. Γ.ρ. Ξ.

4) Παρβλ. «Οὕτε εἶπα πῶς ὁ Ψυχάρης γράφει Φτώμα». — Γ.ρ. Ξ., «Νουμάς», 585, σελ. 38. Τὸ εἶπε ὁμοῦς στὴ «Διὰ πλάσση», 20 Φεβρ. 1916, σελ. 95 ὁ κ. ΦΑΙΔΩΝ (Γ.ρ. Ξ.): «Μὴν κάνετε τῆς υπερβολῆς ποὺ κάνουν μερικοὶ ἀκαλαίσθητοι καὶ τὰ χαλοῦν ὅλα». Καὶ τὰ παραδείγματά του εἶναι «ψευτόνομα, κατατόπι, χερσόγραφο, ματογιατρός, ξεκαπίσρωτος θυμός, φτώμα, αἰσθημα, πληχτικός, ἀκαλαίσθητος». Ἔτσι κάνανε καὶ τὰ τσιράκια τοῦ Μιστριώτη τὰ «Παλιοκουβέντας, Κεχομπάρα» κλπ.

5) «Ἄσε νὰ μοῦ ἀναθέσῃ καμμιὰ φορὰ ὁ Μαρασλῆς καμμιὰ μεταφράση, καὶ τότες νὰ ἰδῇ καὶ ὑπερκιθαρεύουσα ποῦ δὲν τὴν ἔγραψε οὔτε ὁ Μιστριώτης». — Γ.ρ. Ξ. «Νουμάς», ἀρ. 226 τοῦ 1906, σελ. 7.